מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

הגהות הב"ח

(א) גמ' בפסח פת אמרי לקמן דלא צריכי לקדושי:

מוסף רש"י

הא אמרי לא צריכא לקדושי. בסוטה דקן בריחה מפיס ואזל נח ולא נלאה (שבועות סז.). כל המצות הללו. מצות כתי מרי תומה וציצית מזוזה ותפלין טופס מגרשים שדה (שם). הא ר' אליעזר ב"ר יוסי אמרה. כי היכי דקמר מע"פ שאין לו עכשיו ומע"ג מחזיק נח נעלה קדושתיה (ערכין לב.). אשר לוא חומה. נח כתיב, ממש נח ומשמע לי לעומר אין לו עכשיו והיה לו חומה קודם לכן. הוה נמי ית מלוט כהו (ערכין לב.). ועי' תוס' שם). דכפתה פניה בבית חמיה. ולא רצה לאוקמי כל הימים בנעלה כניתו לפיכך לא הכיר בה (סוטה י:). ל"ל שכפתה פניה בבית חמיה. וה"ק מע"פ שהיה בלוט שהיה תמר טוענה היה ככך לומר לחנית היא, שכני תמר טוענה היה (ע"י הב"ח שם). אמרץ. לכי אל יעקיאל, ואמציה. מלך יהודה, אחים היו. ואמציה מזלא דוד היה ואמנון בחיי נעים היה, ולמלא נעימים נפוק מינה (סוטה י:). מקום ארון אינו מן המדה. לינו תפסם למעט ממדת החלל שכל בית כלוס, דתניא תניון שעשה משה ים לו עשר אמות לכל רוחב, כשניתן ניתן ממנו למטה לכל צד, והמדיר היה מפרים על עשרים (מנחות צח:) כשניתן נעים קדשי הקדשים שעשה שלמה, שהוא כ' על כ', ים לו עשר אמות בים לכל רוח וזוח ליתיו (ומגילה:). הרי עשרים בלא תניון, ולפניי כי צד הדביר (דשב"ם ב"ב נה:). מרי דכי. וקרי ליה לחם נגמשים, לנדיקים לחמי נעמת הגמולה (תולין קלט:). כי טוב. משמע כי טוב בעיניו הלחלה ושמחה שנהנדרין לט:). כן ישיש. שים לחרים, שנתיהם שם). אחל כשנותנן של נדיקים הוא נעלמו שם, שנאמר מלאכי שם כי עליכם (נדברים כח סנ).

רבינו חננאל

מנאום, ולא אלו בלבד ולא כל שהעלה מפורש ואבותיך שמקופות חומה וימות יהושע בן נון, כל מצות הללו נוהגות בה. שקרושה ראשונה קדושה לשעתה היא וקרושה לעתיד לבא. קשיא ר' ישמעאל, ופסקינן הרי תנאי ליבא דר' ישמעאל. איבעיא הימא הא בתריהא ר' אלעזר בר' יוסי אמרה. דתניא ר' לעזר בר' יוסי אומר. אשר לו חומה צמיתות כר', אע"פ שאין לו עכשיו והיה לו קודם לכן. כלומר אע"פ שחרבה חומה, בקרושתה קיימא. מפורש בירושלמי אנשי כנסת הגדולה, כל זימי לשון צער הוא, חכמה זימי הוא. ועוד מפורש בירושלמי מאנשי כנסת הגדולה. אומרן ואמציה ימים הוו. ואסיקנא כל כלה שנעוצה בבית חמיה זוכה לצאת ממנה מלכים ונביאים. מנא לן מחכר. ועוד מפורש בירושלמי קום ארון (אינו) מן המידה. דתניא ארון שעשה משה יש לו עשר אמות ריוח לכל רוח. וכתיב ולפני הדביר עשרים אמה ארכו ועשרים אמה רחבו ועשרים אמה קומתו. ואי אפשר שלא היה ארון נוגע בכותל מערבי, אלא שהיה מרחיק ד' אמות מן הכותל ומניח שם כרים וכסתות לכהן גדול ביום הכפורים. ומכאן אתה למד שהמקדש ירד מקומו ולא נגנז. ומנין שלא נגנז שהרי ירמיה אומר בעת ההיא יקראו לירושלים כסא ה' ולא יעלה על לב לעשות ארון עוד. ואומר ולא יפקד עוד ולא יעשה עוד. ואומר ולא יאמרו עוד ארון ברית ה' ולא יעלה על לב ולא יזכרו ולא יפקדו